

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tribunal Poenitentiae Sev Libri Dvo Prior De Poenitente Ut
Reo Posterior De Confessario Ut Judice**

Stoz, Matthäus

Anno M.DC.LXXXIX.

Quomodo?

urn:nbn:de:hbz:466:1-37144

l. 15. c. 7. n. 47. & alii passim. Et idcirco hæc circumstantia necessariò est explicanda. Quòd si media sint ejusdem cum fine malitiæ specificæ, & ordinariè cum eodem soleant esse conjuncta, censentur idem numero peccatum cum fine. Suar. n. 24. & alii. Unde oscula, tactus impudici & similia, etsi ipsa de se sint peccata mortalia specialiter confitenda, tamen si fiant ex intentione copulæ futuræ, unum peccatum cum actû principalis constituunt, si copula statim sequatur; idcirco etiam in confessione non sunt peculiariter explicanda. Dian. 4. p. 17. 4. R. 205. ubi etiam ad similes tactus &c. copulam mox subsequentes extendit.

68. Dubitant hîc, an tam finis, quàm peccatum, assumptum tanquam medium ad illum, possint velut distincta peccata separatim explicari, dicendo, furatus sum, & mox habui voluntatem peccandi, absque eo, quòd explicetur ordo unius ad aliud. Dian. 1. p. 17. 7. R. 23. Suar. f. 9. n. 9. & alii affirmant. Sed Tamb. n. 76. Lugo. D. 16. n. 652. negant; saltem cum prima vice ejusmodi peccatum est aperiendum: aliàs enim non explicaretur tunc peccatum, quod fuit commissum, sed aliud; in ea enim separatione significaretur, duo peccata commissa esse, cum tamen unum duntaxat sit perpetratum, duplici malitia infectum. Sed de hoc redibit quæstio infra.

69. Si tamen finis contineat malitiam solum venialem, non est necessariò aperiendus: ut si confitearis ad caprandam vanam gloriam, aut fureris ad inanem aliquam pompam ostendendam: habet enim se finis iste, ut alia peccata venia-

lia, quæ non esse necessariam confessionis materiam constar.

70. Imò si finis nullam aliam habeat malitiam præter malitiam objecti seu medii, omnino non est explicandus: ut si quis omitat sacrum propter studium, aut etiam longiores preces privatim domi recitandas &c. satisfacit dicendo: omisi sacrum, quia studium, oratio &c. non habent aliam malitiam ab ipsa omissione. Tamb. n. 74. Suar. D. 22. f. 4. n. 11. Coninch. D. 7. d. 4. n. 24. & Dicast. tr. 8. D. 9. d. 8. c. 4. n. 693. Lugo. D. 16. n. 479. & alii passim.

Circumstantia Quomodo?

71. Quandoque etiam addit specificam differentiam, cum nimirum speciali alicui virtuti repugnat. Hinc violentia, quæ nonnunquam reperitur in modo auferendi alienum, constituit novam speciem rapine in furto, ut si fureris, domino rei sciente & renitente. Tamb. l. 2. c. 5. §. 1. n. 3. Vis, quæ reperitur in virginis renitentis oppressione, constituit speciem stupri in genere luxuriæ: opponitur enim ea Justitiæ: sic & fraus, ac dolus. Tamb. c. 7. §. 8. n. 59. Less. l. 2. c. 10. d. 1. Hæc etiam si quis ex formali contemptu transgreditur præceptum, alioqui in se ipso peccat graviter. Etsi alioqui contemptus sit circumstantia quedam generalis, in quolibet peccato inclusa (cum omnis peccator contemnat vel vilipendat, vel rem ipsam præceptam, vel præcipientis seu DEI, seu hominis auctoritatem) si tamen ipsa transgressio ex directa & formali vilipensione vel præcepti, vel ipsius præcipientis seu DEI seu hominis proveniat, mutat speciem in-

obe-

obedientiæ, additque novam malitiam contra reverentiam seu observantiam superioribus debitam. Palæus *T. 1. tr. 2. D. 2. p. 9. §. 2. n. 6.* Bonac. *de præcept. D. 2. q. 3. p. 5. n. 10.* Laym. *l. 1. tr. 3. c. 7. n. 4.* Sanch. *l. 1. Mor. c. 5. n. 11.* Suar. *de Leg. l. 3. c. 28. n. 24.* Et idcirco hæc circumstantia specialiter est in confessione explicanda. Bonac. *n. 16.* & alii communiter. Sic etiam si quis hominem à se jam occisum adhuc multis vulneribus confodiat vel membratim discerpat, jecur, cor &c. extrahat, contrahit specialem malitiam feritatis seu crudelitatis. Tamb. *l. 2. c. 6.* Lugo *D. 16. f. 12. n. 497.* Bonac. *D. 5. q. 5. f. 2. p. 2. §. 3. diff. 3. n. 18.* Suar. *D. 22. f. 4. n. 13.* Dicast. *tr. 8. D. 9. d. 8. c. 5. n. 704.* Et hoc multo magis, si id in vivo attentet. Quod ipsum etiam alij dicunt de eo, qui bestiam v. g. canem ex nulla alia causa, quam ad se oblectandum, aut dominium, quod in bestias habet, ostendendum excoriat, & vivum affat: est enim hæc crudelitatis quædam species.

72. Reliqui modi, ut est magna intensio, vel nunquam, vel raro admodum mutant speciem malitiæ, sed malitiam intra eandem speciem solum augent. Reginald. *l. 15. c. 8. n. 50.* Et ideo in ordine ad confessionem faciendam non sunt in consideratione. Quæcumque ergo odium, ex quo alium occidis, grave sit; quamcunque amor, ex quo fornicaris, magnus sit & calidus, ex hoc præcisè capite nullam novæ malitiæ speciem contrahis. Suar. *l. c.*

Circumstanti Quando?

73. Ferè semper tantum auget mali-

tiam actus intra eandem speciem, ut si quis peccat die festo, Dominico, in quadragesima, Sabbato sancto, die Parasceves, aut Paschatis, aut quo quis Sacramenti refectus est &c. nihil enim in his diebus reperitur, quod in morali æstimatione eò usque augeat malitiam actus, ut eam etiam ad novam transferat speciem Lugo *n. 523.* Suar. *D. 22. f. 4. n. 21.* Tamb. *l. 2. c. 7. §. 5. n. 41.* Dicast. *tr. 8. D. 9. d. 8. n. 722.* Bonac. *D. 5. q. 5. f. 2. p. 2. §. 3. diff. 3. n. 29.* Dian. *1. p. tr. 7. Reg. 32.* Coninch. *D. 7. d. 4. n. 27.* Navar. in *Man. c. 6. n. 9.* nisi fortassis ex aliquo capite DEO ejusque cultui notabilis aliqua irreverentia irrogetur, ut, si quis ludos publicos, præsertim obscænos comædias, aut spectacula ludicra in ipso die Veneris Sancto v. g. perinde ut tempore bacchanalium, vellet exhibere; videretur enim hæc gravissima irreverentia erga sacratissimum illum diem, quo memoria Dominicæ passionis specialiter ab Ecclesia recolitur. Lugo *n. 524.* Tamb. *l. c.*

74. Sed & ratione specialis præcepti graviter obligantis contingere potest, ut circumstantia temporis addat speciem, ut, si quis feriâ sextâ vel in vigilia alicujus Sancti, aut in quadragesima comedat carnes, die festo omitat sacrum, exercent labores serviles, aut alia opera prohibita.

75. Sed quid si eodem die duplici titulo, aut præcepto audiendum sit sacrum, jejunandum; ut si in diem Dominicum incidat festum alicujus Sancti, v. g. S. Jacobi Apostoli; si vigilia S. Matthiæ occurrat feriâ sextâ quatuor temporum quadragesimæ: Num qui sacrum tunc omitit, violat jejunium &c. plura committit peccata? ita quidem sentit Coninch.